

Abstrakt

Současný výzkum účinnosti psychoterapie se převážně zaměřuje na kvantitativní měření symptomů, což má své výhody, ale i nedostatky. Alternativním přístupem, vycházejícím z psychoanalytické tradice, je měření strukturální změny, která se zaměřuje na komplexní změny relativně stabilních latentních aspektů psychiky jedince. V českém prostředí však zpracování této problematiky dosud chybí. Cílem tohoto literárního přehledu je tedy uspořádat aktuální poznatky o strukturální změně, její souvislosti s psychoterapeutickou praxí, s výzkumem a zpřístupnit tuto perspektivu širší odborné veřejnosti.

Práce nejdříve situuje měření strukturální změny v kontextu současných výzkumných přístupů a jejich limitací. Definiuje strukturální aspekty psychiky vzhledem k různým psychodynamickým teoretickým přístupům a zabývá se hlouběji vztahem mezi změnami latentních psychických struktur a změnami pozorovatelných projevů patologie. V souvislosti s psychoterapeutickou praxí se práce zabývá intervencemi, které ke strukturální změně přispívají. Pro představení strukturální změny ve výzkumu práce nabízí vzájemné porovnání různých konceptualizací struktury a strukturální změny, mezi které patří například pojetí Operacionalizované Psychodynamické Diagnostiky (OPD), *Karolinska Psychodynamic Profile* (KAPP), Kernbergova organizace osobnosti či pojetí *Psychodynamic Diagnostic Manual* (PDM). Poslední částí práce je přehled konkrétních metod, které jsou ve výzkumu strukturální změny využívány.

Klíčová slova: strukturální změna; výzkum psychoterapie; psychodynamická psychoterapie